

Hordaland fylkeskommune
Att.: Fylkesdirektør økonomi og organisasjon Ingrid Kristine Holm Svendsen
Postboks 7900

5020 BERGEN

Revisjonsrapport nr. 17
(journalføres)

7. april 2017

REVISJONSRAPPORT 2016

1 Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2016. Vi vil i den anledning gje ei kort oppsummering av utført revisjon i rekneskapsåret og kommentera nokre forhold som vi meiner leiinga i fylkeskommunen bør ha eit spesielt fokus på. Det er ikkje avdekka forhold som etter revisorlova § 5-2 fjerde ledd skriftleg skal kommuniserast til leiinga.

I vår revisjon har vi gjennomført dei revisjonshandlingane vi har vurdert som naudsynte for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og som grunnlag når vi skriv vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører risikobasert revisjon. Dette vil seie at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kvar det er størst risiko for vesentlege feil i rekneskapsrapporteringa.

Vi vil presisera at det er leiinga i fylkeskommunen som er ansvarleg for å etablera og halde oppe ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette må leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formueforvaltninga er ordna på ein trygg måte.

Etter vår vurdering har samarbeidet med leiinga og anna personale i fylkeskommunen vore godt, og vi har fått den hjelp og dei opplysningar vi har bede om.

Vi viser til vår interimrapport av 6. desember 2016 for funn knytt til revisjonsområde frå vår interimrevisjon.

2 Sjølvstende og objektivitet

Vi stadfester at revisjonsteamet tilfredsstillar dei krava til sjølvstende og objektivitet for revisorar som reviderer kommunal og fylkeskommunal verksemd, og som går fram av § 79 i kommunelova og som er nærare konkretisert i forskrift om revisjon av kommunar og fylkeskommunar §§ 13 og 14.

3 Løn

Vi viser til vår interimrapport av 6. desember 2016 som tek for seg dei sentrale revisjonshandlingar vi har gjennomført på lønsområdet.

HR løn har i 2016 i stor grad vore à jour med periodiske lønsavstemmingar. Det er vår vurdering at nivå på kontrollane hos HR løn er god.

Vi har gjort ein stikkprøvebasert gjennomgang og kontrollert om det ligg føre gyldige tilsetjingskontraktar og om rett lønssats er lagt inn i lønssystemet. Vi har her avdekket at det manglar signert kontrakt for ein tilsett.

Vår anbefaling er at fylkeskommunen etablerer ein rutine slik at ikkje tilsette får løn før arbeidskontrakt er signert. På ein slik måte kan ein hindre ugyldige utbetalingar. Det bør og utarbeidast ny kontrakt dersom det skjer endringar i arbeidsforholdet gjennom året. Vi ber fylkeskommunen sjå på rutinane og at ein syt for at det vert arkivert tilsetjingskontrakt ved stillingsendringar og nyttilsetjingar.

Vidare har vi også kontrollert reiserekningar på stikkprøvebasis. For ei rekning vart det avdekket at utlegget var i januar, medan bokføring av utgifter var føretatt i september. Vår anbefaling er at fylkeskommunen gjennomgår sine rutinar knytt til innlevering og bokføring av reiserekningar for å sikre at reiserekningane vert tidsriktig bokført.

4 Periodisering

Vi har gjennomført ein periodiseringskontroll av utgifter på stikkprøvebasis. Det vart her avdekket manglande avsetjing av ein faktura. Vi anbefaler at fylkeskommunen gjennomgår sine rutinar og sikrar at alle større fakturaer som gjeld det aktuelle året vert medtatt i rekneskapen på rett år.

5 Generelle IT-kontrollar

Gjennom vår testing av generelle IT-kontrollar har vi observert at fylkeskommunen har eit til dels uformelt system for å handsama den risikoen som kjem frå fylkeskommunen sin bruk av ulike IT-system. Vi får opplyst at fylkeskommunen arbeider med å formalisere prosessane rundt drifta av IT, noko vi er positive til.

Hordaland fylkeskommune har i byrjinga av 2017 gått over til nytt økonomisystem. Vår vurdering er at administrasjonen har arbeidd godt med dette prosjektet, og at skiftet har vorte gjennomført utan alvorlege hendingar.

6 Skyss

Vi har hatt fleire møte med Skyss i samband med vår revisjon. Våre handlingar fokuserer særleg på dei kontrollar som Skyss har for å sikre at rett inntekt vert registrert i rekneskapen.

Ein vesentleg, og aukande, del av Skyss sine billettinntekter kjem no gjennom mobilapplikasjonen Skyss Billett. Vi har hatt møte med Skyss og med leverandør av mobilapplikasjonen for å gå gjennom dei sentrale delane av prosessane rundt handsaming av billettinntekter frå mobilløysing. Det er vår vurdering at Skyss sjølv har tilfredsstillande kontroll, men dei er også avhengige av at leverandør har gode kontrollrutinar hjå seg.

Nytt av året er det at Skyss sin leverandør av denne mobilapplikasjonen utarbeider ein rapport som dekkjer dei kontrollrutinane leverandøren har på plass for å sikre at inntektene er fullstendige og nøyaktige. Desse rutinane er særskild viktig for dei sala som vert belasta kundane sine mobilrekningar, då Skyss sjølv ikkje har andre, uavhengige kjelder som denne inntekta kan avstemmast mot. Rapporten er bekrefta av revisor gjennom eigen attestasjon. Rapporten som vart gitt ut for 2016 var ein Type I rapport etter ISAE 3402-standard.

Oppsummert meiner vi at Skyss har bygd opp gode rutinar for sikring av at inntekter og utgifter vert korrekt registrert i rekneskapssystemet.

7 Fylkesvegar

Vi viser til tidlegare revisjonsrapportar for informasjon om forvaltingsreforma i samferdselssektoren frå 1.1.2010, og samhandlingsskissa som først vart utarbeidd mellom revisor for Statens vegvesen, Riksrevisjonen, og revisorane for dei ulike fylkeskommunane. For rekneskapsåra 2015 og 2016 er det ein samarbeidsavtale som gjeld. Denne samarbeidsavtalen regulerer den revisjonen av fylkesvegar som Riksrevisjonen utfører på vegne av fylkeskommunen sin revisor. Frå 2017 har Riksrevisjonen informert om at det ikkje vil bli inngått nokon ny avtale.

Revisjon har blitt gjennomført i samsvar med samarbeidsavtalen, og vi har motteke resultat av Riksrevisjonen sin revisjon.

Rapport frå Riksrevisjonen som summerer opp revisjonen viser ingen vesentlege veikskapar hos Statens vegvesen når det gjeld det arbeid dei utfører på vegne av Hordaland fylkeskommune.

Vi har tidlegare i våre revisjonsrapportar tatt opp behov for skriftlege rutinar knytt til fylkesvegar med fokus på handsaminga i rekneskapen. Vi mottok sist år dokument som inneheld rutinen så langt. Det kom fram at dokumentet ville verte utvida med meir utfyllande beskrivingar. Vi tilrår at det særleg vert lagt vekt på områda knytt til fylkesvegar med stor betydning for rekneskapen til fylkeskommunen, frå grunnlag for bokføring til kontoar i rekneskapen som vert påverka. Eit område som bompengar bør gjevast særleg merksemd grunna ulike ordningar som vert handsama på ulik måte. I tillegg bør tidspunkt for dei ulike oppgåvene og kontrollane i større grad gå fram av dokumentet. Det er naturleg at dette vert gjeve meir merksemd i samband med innføring av nytt økonomisystem i 2017.

Vi tilrår framleis fylkeskommunen å prioritere vidare arbeid med dokumentet.

8 Avstemming balansepostar

Etter forskrift om bokføring § 6-2 første ledd skal dokumentasjon av bankinnskott og lånegjeld innehalde oppgåve frå finansinstitusjonar. Ved revisjon av langsiktig gjeld vart det avdekket at det mangla bankoppgåver frå to bankar, og at fylkeskommunen ikkje hadde avstemt mot slike oppgåver for all gjeld.

Vi tilrår at fylkeskommunen endrar sine rutinar og syter for at dokumentasjon av lånegjeld alltid inneheld oppgåver frå finansinstitusjon.

9 Meirverdiavgiftskompensasjon

Vi viser til revisjonsrapportar for tidlegare år om meirverdiavgiftskompensasjon knytt til fylkesvegar. Vi er informert om at fylkeskommunen tek problemstilling rundt forelda meirverdiavgift opp med Statens vegvesen i dei møter dei har, og at Statens vegvesen følgjer opp dette internt hjå seg.

Det er vår vurdering at Hordaland fylkeskommune tek problema om forelda meirverdiavgift knytt til fylkesvegar alvorleg. Hordaland fylkeskommune bør halde fram med å ta opp problemstillinga med Statens vegvesen.

10 Rettstvistar

I samband med vår revisjon er det innhenta vurdering frå Hordaland fylkeskommune sine advokatar om dei pågåande rettstvistar som fylkeskommunen er part i, samt varsla eller venta krav. Vi har gjennomgått vurdering av dei advokatbrev vi har motteke, og det er ikkje krav av slikt art eller omfang som medfører at fylkeskommunen bør gjere ytterlegare avsetnad i rekneskapen for 2016.

11 Avslutning

Vi har for rekneskapsåret 2016 ikkje vore usamde med leiinga knytt til forhold av vesentleg betydning.

Gjennom året har vi hatt jamlege drøftingar med leiinga om forhold i rekneskapen til Hordaland fylkeskommune. Slike drøftingar har etter vår meining vore ført i ei open og profesjonell atmosfære, og vi har ikkje blitt utsett for utilbørleg press i spørsmål om rekneskap eller revisjon.

Utkast til denne rapport er førelagt administrasjonen.

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådde tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalet ved leiar Inge Reidar Kallevåg
Økonomisjef Nils Egil Vetlesand
Fylkeskasserar Tor Oddvar Sjøvoll